

Latwēeschu Amīses.

23. gada gājums. ○ Būsāt Jelgavā 7 reizes nedēļā, arī svehdeenās.

Latvija:
 Ekspedīcijas samcot
 par 1 gabu . . . 2 rub. 20 kop.
 par 1/2 gabu . . . 1 " 20
 par 1/4 gabu . . . 60
 par meh. 25

Maksa pa vaku peesūtīt:
 par 1 gabu . . . 3 rub. — kop.
 par 1/2 gabu . . . 80
 par 1 mehnef. 35
 par 1/4 gabu 90

Maksa uz abresēm:
 par 1 gabu . . . 10 rub. — kop.
 par 1/2 gabu . . . 6 " 80
 par 1/4 gabu . . . 3 " 50
 par 1 mehnef. 80

Sludinājumi maksa: par šitū
 rakstūrind. 102., 1. pusē un teftā 902.
 Abreses mainās maksa 10 kop.
Numurs maksa 1 kop.

Redakcija. Jelgavā, Katoku eelā
 Nr. 42. Ekspedīcija, Katoku eelā
 Nr. 40. Tel. 981.
Raksturs: Riga, Balnu eelā 50,
 Tel. 8260. Pasa lafite 286.

Nr. 240.

Otrdeen, 10. septembrī.

1913.

Deel-Sejawas Krahichanas un Aisdoichanas Kase.

Sibha kredita eestābde ar beedru neaproseshotū galwofshanu, Jelgawas Laukf. Weedr. namā
 Jelgavā, Katoku eelā Nr. 44.

Bilanzē

31. augustā 1913. gadā.

Aktiwa.		Passiwa.	
	Rub. K.		Rub. K.
Kasē un telošas rehins zītās krediteehābēs	12,740 38	Beedru dafas	6,299 54
Aisbewumi	915,065 61	Nogulbijumi	925,088 71
Rentora fontis	2,789 56	Divdende	212 14
Inwentars	1,090 41	Nogulbijumu rentis	—
Behrtpapiri	44,279 05	Aisbewumu rentes	40,475 79
Nogulbijumu rentes	9,860 91	Referwes kapitals	3,860 80
		Konto forentis referw	2,790 91
		Dafshabi	6,098 03
	985,825 92		985,825 92

Kase maksa par nogulbijumēm par gadu 6 1/2% katot no nogulbijšanas deenas. Nogulbijumi alfa dinati no wīsem frona nobolteem. Par
 aisbewumēm nem 7 — 8 1/2%. Rokstu naubas nelahdas netap nemtas.

Kases dāriššanas noteef katru darbdeenu nr vullst. 10 — 2 deenā.

Walde.

Swarigafais no šatura:

Statistiskas šinas par Kreewiju,
 Stolipina peeminēša atlahščana,
 Par Kolowjowa atlahščanos.

Statistiskas šinas par Kreewiju.

Celšleetu ministrijas statistika komiteja nupat
 ištudinājusi statistiskas šinas par Kreewiju par 1912.
 gadu. No šam šinam war atšimēt šefošas
 galwendās.

Kreewijas eedšhwotaju šaits no 75 mil-
 jo n e e m 1858. gadā bij lēhđ 1897. gadam jeb
 lihđš pehdejai laušhu šaitišanai peeaufšis us 128
 miljo n e e m, bet 1. janwari 1912. gadā eedšh-
 wotaju šaits bij 171 miljons.

Ro teem Eiropas = Kreewija dšhw
 122,550,700 un bej tam Polija 12,776,100 un
 Somija 3,140,100. Pahrejec atteežas us Afijas-
 Kreewiju un proti: Kaukaza 12,288,100, Si-
 birija 9,577,900 un Widus Afija 10,727,000. —
 Baltijas guberņu eedšhwotaju šaits ir
 šahabds: Widsemē 1,749,700, Kurse mē 758,800
 un Igaunija 479,700. Us lauleem Widsemē
 dšhwota 1,044,000, bet pilšhtās 435,700; Kur-
 semē us lauleem 571,600 un pilšhtās 187,200,
 bet Igaunija us lauleem 388,200 un pilšhtās
 tēl 91,500. (Šaitki par pilšhtu eedšhwotajem
 tomehr išeekos ne gluški pareifi, jo šewelē weenā
 pašā esot jau pahri par 100,000 eedšhwotaju un
 kur tad nu wehl žitas, masafās Igaunijas pilšhtās!

Tapat Widsemē pilšhtu eedšhwotaju šaits leešas ne-
 pareifs, jo šigā weenā pašā buhs tēl dūbđ, žil
 ušdots par wišam Widsemes pilšhtam kopā). Pa
 wišam trim Baltijas guberņam kopā eedšhwotaju ir
 2,718,200.

Pehž tautibam Kreewijas eedšhwotaji
 ištalas procentos rehlinot, šahabi: Kreewu 65 1/2
 %, turku un tataru 10 1/2, pošu pahri
 par 6. Somu un mineem radneezigu tautibu (to
 šarpā ari igauņi) 4 1/2, šhihb u nepilni 4, lei-
 šhu un Latwēeshu 2 1/2, germanu (wahju,
 sweedru) 1 1/2, Kaukazijas kalnu tautu nepilns
 1 0/0, mogošu nepilns 1/2 un dāščadas žitas masas
 tautibas kopā rehlinatas 2 procenti.

Pehž žiziba m eedšhwotaji šabalas: pa-

Mihleštibas warā.

Romans no pehbejo gadu dšhwes.
 (Turpinājums.)

— Atmaksā, — Nina domīgi runāja: — Rahđu
 lai prasū. Lai juhs paliktu šhe? .. to nedarīfat. . .
 Bet es prasīšu žitū. . .

— Prafat . . .

— Pilbišaf?

— Ja, lai eetu kaut pahr maneew spēhkeem.

— Labi, — meitene teiza, luštodamās winam
 azis: — Šafat tā juhs fauz?

Winšč nobahla, šagrihjožās un peespeebās pe
 šeenas, lai nepakrihtu.

— Jums nelabi? — Nina ištijufes eesaužas.

— Netas, — winšč atbildeja: — Šolijumu
 turešhu. Gruht, Nina, toti grūhti tas gan nahšas. —
 Tad šanehna burwju rokūri un turpināja: — Nina,
 es juhs mihtu, bet — beš žeribas, jo . . . mans
 wahrds ir Augusts Wanags . . .

Pehdejais wahrds ištaneja tā miglā. Wanaga
 ištābā wairs nebij.

5. Žuhlu ušbrukums.

Bij pusdeena, šab muišā šahla šaudis mo-
 štees. Bats Wizeks sehbeja pee galda un lafija pe-
 nahlušo mehšuli, luru nelahdi newareja isprašt, kaut
 gan bij šaidri uralšita.

Tā tā Woznowiškis wehl guleja, tad winšč
 bewās pee Rinas, lura mehšā agri moštees.

Nina panehna mehšuli un lafija:

„Žeenijamais Kungs!
 Neatleekamu leetu beht newaru turet šolijumu
 un eerastees pee žums peeneht peebahwato
 weetu.

Ar žeenišanū

Rahhtis.

— Nu, waj to šaproti, ko tas nošimē? —
 Wizeks žautaja.

— Ja, tas naw bijis Rahhtis, kas par tahdu
 ušdewās.

— To es ar šinu. . . Bet kas tad winšč bij?
 — Rā lai šinu.

— Es ari nesinu! . . . Un neisprotu, ko gan
 winšč šhe melleja. . . Šabija wifu deenu, pat šawu
 ahdu lika uš šehli. . . Un tad peepeshi pašuda, šā
 nebijis. . . Rē, tur wajas buht šawam noluhkam.

Bet šikai es to neisprotu. . . Tu man to ištaidro . . .

— Še, šaimin, — Wizeks peepeshi eesaužas,
 ištirdis koridori Woznowišku: — Rahlat šurp, šwa-
 rigas leenas! . . .

Tas eenašja. Wizeks ištirdneees wīnu uš-
 luškoja. Un pateesham winšč bij breesmigi pahrwehrtēs.
 Šeja bij šakrituši un dšeltana. Ap ašim šiti rinki.
 Bahrda bij peemirša kraštoš un ištātijās šipri no-
 firmojufi weenā nakti.

— Waj. . . tas . . . projam? — winšč
 žautaja.

— Projam. . . Par wīnu ir ruma. . .

Wizeks wīnam wifu ištāštija.

— Nu, ko juhs teifaf? — winšč beibšot lai-
 minam žautaja.

Woznowiškis peesarla aiš nītņuma. Azis pee-
 pluhda ar ašinim, šeja pahrwehrtēs.

— Ko teifāhu? . . . Žikai to, šā winšč bij
 šepkawa, nežehlis, šaglis! . . . Winšč bij šafinā ar
 žiteem. . . Karatawu pušis! . . . Winšč man no-
 laupija peezus ištītšoščus! . . .

Wizeks pahršteigts kušēja. Nina sehbeja ar
 noleeku galwu. Žikai rolas wīnai trihjeja.

— Ja, tee bij wīna beedri, lapehž gan winšč
 diwus no teem nogalināja? — Wizeks žautaja.

— Nesinu, — Woznowiškis šahla no jauna
 nemtees: — Šinu šikai to, lapehž winšč newehlejšās
 lai šuhta pehž polizijas, lai apbruno muišas šaudis.

Tas wīnam nebij pa rokai. . . Un šā gan tee buhtu
 wīnu klausījufši, ja nepašhtu? . . .

— Labi, bet tomehr nesaprotu, šapehž wīnšč
 aplaupijis teefhi juhs, bet neaiftāhca mani, jo es
 pats wīnam ištējos, šā man mahjšās ir pee trihšde-
 šmit tuhštiošču rubļu.

— Nebihstātees, gan winšč atnahšs ari pehž
 teem?

— Atnahšs. . . Bet kas gan pehž juhsu domam
 winšč ir?

— Kas ir? . . . Kas ir? . . . Ša, ša, ša! . . .

Kas žits, šā Augusts Wanags! . . . Waj tagad ša-
 protat, šapehž wīni peewahja šamus beedrus? . . .
 Redfat, mahjšās naw neweena peerahbijuma. . .

Rinas šeja tapa ar katru ašimēkli šahšala.
 Woznowiškis šahla neatalibigi šaht wīrfu, šai
 tuhlin šuhta pehž polizijas.

— Naw šā šahabitees, šā nahlošču nakti
 winšč atkal buhs šaht. . . Tagad jābara wīfs, lai
 war wīnu šaguhšit. . .

Wizeks nepretožās. Eedomajotees, šahdas bree-
 šmas wīneem war ušbrukt, wīnam drebuli gahja pahr
 lauleem.

Pehž pusdeenas muišā jau bij polizistu pilna.

Šimelleja malu molas, wīfu apštātija, bet — bej
 šahbeem panahšumeem. Nebij ne masalo pehdu. Wif
 nolautee bij projam. Ari no aplahrtnes šaudim ne-
 weens nebij nelo ašbdomigu redšejis.

Kas šihmejas uš laupitaju wadona ištātu, tad
 Wizeka un Woznowiškā leeziba rumaja meena ošrai
 pretim. Aiš šailem wīni bij pošaudejušči atminā.

Katram no wīneem tas bij ištēees žitads.

Par weenu leetu tomehr wif meenožās, proti,
 šā jau nahlošču nakti šagašdams jauns ušbrukums.

Ušraulumā neweens paš pat needomajās par to,
 šā wifā aplahrtne jau šin par to, šā muišā pilna
 polizijos.

Beibšot tomehr šā eenašja prištawam prahtā

Dr. Gabeschiſkis plauschu,

firbš, neern, mahgaš, ašnš, zu-
tura, reimatizma, eſſiſh. un
behn. ſlim. Peenem. ſlim. l. beenu
(ari ſweht- un ſwehtu beenas) Riga
Dehweru eelā 1, tel. 55-59, no p.
8-12 pr. p. un no 4-7 waf. Strahdn.
ſalp. darbd. ari wehl lihbš 8 waf.

Wajadfišs atbildišs arteliſhtichis

ar ſalogu. Latweeſis waj mahjeetis,
mehebu cepaſaſhanai un pahrdoſh.
Alga 50-60 r. m. Adr.: r. Kazan',
Вознесенская ул. 22, контора
хранения мебели Сыгровой.

Strahdneezeš

wezumā no 18 lihbš 30 gabeem
atrod paſtaſhwiņu nodarbōſhanos
Prowodnika fabrika,
Riga.

Merzēns.

G. Nogalera
korſetu fabrika
Riga, Grehziņecku eelā 1.
Leepajā, Grandu eelā 34.

Zaunawāš.

kurš wehlās pamatigi cemahjitees
pehž wiſjaunaleem parangeem ſhni-
ſhmeschānu, peegreeſchānu un ſchuh-
ſchānu, wafaras un jeemas uſwalteem
war peeteitees Jelgawā Strihweru
eelā Nr. 6 pee modifiēs G. Junge.

A. A. Bogdanoma

tabakas fabrikas noliktawa
Jelgawā, Paſta eelā Nr. 4
eetiņ wiſlabatās

papiroſu ſchaulites (hilſes)
iſ paſcha auto-meh. fabrikas
ſem noſautuma

„Gotthard“

ſarp tām: kola laſitēs pa 250
gabalu, tā ari **Veršines** 100 gab.
ar labu mundſiti lairā laſitē un
„Zarſija“ ar glihtu walſis ehroſi.
Smarſiģa tabaka: **Salis** 1/4
mahz. 46 loo., 1/3 mahz. 23 kap.
Goſtina ſpezialtabaka: „Typež.
Звезда“ nepahrſehjama labuma.
Papiroſi wiſas wairai peepraſitās
ſortes par lehtām zenam.
NB. Atkalpahrdevejeem wiſla-
batā cepiſchānas weeta.
Tabaka 3. ſorte jau no 70 kap.
mahzina un **zigoruš** no 7 rbl.
80 kap. no 1000 ſahlot.

Peefihmju

grafmatinas

daſchados leclumos un eedali-
jumos preekſh wiſadām wa-
jadſibam toti leelā iſwehlē
peedahwā

Грамматинский Эконом.
Совариство,
аграл **G. Landsbergs,**
Jelgawā, Katolu eelā Nr. 7.

Latw. Laukš. Ekonomiſkās Sabeedribas un Jelgawāš Laukšaimneezišas Beedribas ISSTAHDDE

Jelgawā 4., 5. un 6. oktobri 1913.

Iſſtahde aptwers 6 leelas nodatās:

1. Laukšaimneezišas nodata.
2. Preenſaimneezišas nodata
3. Drawneezišas nodata.
4. Putnſopibas nodata.
5. Dahri- un augſkopibas nodata.
6. Laukšaimn. iſglihtibas nodata.

Labolos ekſponatus ar godalgoš medalam. uſſlawoš raſtuceem un premijam; wiſlabateem Kurjemes
ekſponateem peespreediš ihpaſchas Semſopibas Departamenta godalgaš.

Lawalus noteikumus un iſſtahdes programu iſſuhta beſ laweſchānās pret 7 lap. maru.

Iſſtahdamee preeſſchmeti japeeteiņ Iſſtahdes Komitejai wehlaſaiš lihbš 20. ſeptembri 1913. g.
Paſta adreſe: Iſſtahdes Komitejai Jelgawā, Katolu eelā Nr. 44.
Telegramu adreſe: Agronom-Jelgawā.

Beeteikumus war nodot: Jelgawāš Laukšaimneezišas Konsuma weikalā un
Jelgawāš Laukš. Beedribas Kulturtehnikašā Birojā Katolu eelā Nr. 44, Latweeſchu
Laukšaimneeku Ekonomiſkās Sabeedribas weikalā Katolu eelā Nr. 46 un žitos wiſos Latw.
Laukš. Sabeedribas weikalos.

Lehti. Lehti.

Paģodinamees žeen. Jelgawāš un aplahriņes publikai paſinot,
ta mehš no 1. ſeptembra 1913. g. eſam atwehruſchi

**lampu, glahſchu,
porzelana trautu
weitalu**

Sudmalu eelā 1

wiſlehtas krahiſkajēs namā uſ
tirguš laukuma.

Wiſas prezēs peedahwajam par

wiſlehtafām zenam.

Paſcha darbwižā teet lampas un primus maſchinas

īſlabotas.

Bezās lampas teet pret jaunām pahrmainitas.

Br. Iſraelowiki.

Lheti. Lehti.

Gottfrieda Hermana pehžn.

Jelgawā,
pehrt baſtarda un wiſadas
ahbolixa ſehklas.

Atziņu Sabeedribas
J. Hertel
aptecla pretiſchu
pahrdotawa,
Jelgawā,
Paſta eelā Nr. 13,
peedahwā wiſus
uſ ſcho arodu atte-
zoſchōš artifelus.

Te tee pelni, te nadiņi,
Te iſmihtas drummalitēs —
Te latweeſchi piehſuſchees:
Til ween pahri palkees!
„To walodu ſaujā turti,
Repalid parvehjā!
Wiſet laiks ar ſehtuwiiti —
Wiſch ſcho druwu darinoja.“
„Wiſch apſehja, eedarija,
Deel, laj diģa diģōſinās:
Iſ nadiņa — wiħra ware,
Wiħrs iſ pelnu puteliſcha.“

**R. L. B. Latweeſchu
mufejs**
(Riģas Latw. Beedr. namā)
publikai atwehriš pa ſwehtdeenam
no plſt. 10-12 1/2 beenā u
treſhdeenam no plſt. 11-12
deenā.
Eejaš maks 30 kap., Koln-
teem 15 kap., Kolneceem weentopal
pa Kolam waj laſem 10 kap.
Muſeja jaecrodas laikā.
Muſeja pahriņis.

**Kreetni
agenti**
wiſehi un uſ lauleem waja-
diģi gramofonu un gramofonu
plates pahrdōſhanai uſ nomalu.
Diertes ceſuhtamas **Tirgotāju
Sabeedribai Schuster un
Ko.** Riģas nodalai, Grehzi-
neeku eelā Nr. 11.

J. Mednis

pulkſteņu pahrdotawa
Jelgawā, Katolu eelā Nr. 49.

Cewehl leelā iſwehlē tilai labus un iſturigus
kabatas
pulkſteņus,
ſelta, ſudraba, tehrauda un nikela
wahloš. Pulkſteņu tehdeš, ſelta, ſudraba, talmija
u. z. metala.
Regulatoruš, galda, ſeenas, modinamoš un
muſiſkās pulkſteņuš.
Laulibas un žiti gredſeni
par lehtām zenam.
Pulkſteņu iſlaboſchana teet lehti un labi iſdarita.

Mans
manufakturpreſchu, kungu un dahmu
garderobju weikalš
no Katolu celas Nr. 26. pahriweetōš no 25. auguſta 1913 gada
Jelgawā, Katolu eelā Nr. 18, jaunbuhwetā
Graſmana namā.
Sch. Hirschmann.

Latweeſchu Iſglihtibas Beedr.
Publiſka laſitawa
Maruſas eelā Nr. 46, bf. 16
(ſehi) atwehrija lairu beenu no plſt.
5-9 malarā, ſwehtdeenas no plſt.
2-4 pehž puſdeenas. Ee-ſja 2 kap.
Iģidrojuņus,
turi praktiſki iſmantojami, weſti
Theune & Co., Berlinē 48
ticha eelā 249. Sarlaſiſchānās wā-
rſi, angliſti un franziſti.